

متاهل بودن و ازدواج موقت

موسی برزین خلیفه‌لو، وکیل خانه امن

پرسشگر: ۴ سال پیش از شوهرم جدا شدم. دلیل آن هم این بود که شوهرم رفتار خوبی با من نداشت و مرتباً من را اذیت می‌کرد. همچنین با یک زن دیگر در ارتباط بود. گرچه خانواده‌ام با جدا شدنم مخالف بودند ولی با مشکلات بسیار توانستم جدا شوم. البته شوهرم راضی به جدا شدن بود و می‌گفت مهریه‌ات را ببخش تا طلاق دهم. آخر سر هم همین‌طور شد. به‌رحال طلاق گرفتم و پیش مادرم رفتم. پدرم فوت کرده است. وضعیت مالی‌اش خوب نبود. یک برادر بزرگ نیز دارم که خودش متاهل است و نمی‌تواند کمک مالی کند. از آن‌جا که در شهرستان کوچکی زندگی می‌کردم نمی‌توانستم کار پیدا کنم. همچنین اطرافیانم در شهرستان نگاه خوبی به من نداشتند و این مرا آزار می‌داد. به همین دلیل با پیشنهاد دخترعمه‌ام به تهران آمدم و در یک تولیدی پوشاک مشغول به کار شدم. تقریباً یک سال و نیم پیش با مردی آشنا شدم. ایشان در آن کارگاه کار می‌کردند. پس از گذشت مدتی از آشنایی‌مان، به من پیشنهاد داد که ازدواج کنیم و گفت که چون وضعیت مالی‌اش خوب نیست صیغه بخوانیم و پس از مدتی ازدواج کنیم. به یک روحانی مراجعه کردیم و ایشان صیغه را خواند. مدت آن هم دو سال تعیین کردیم. من چند ماه بعد متوجه شدم که ایشان متاهل هستند در صورتی که به من گفته بود که مجرد است. بسیار ناراحت شدم. ایشان در جواب گفتند که با خانمش اختلاف دارد و سال‌هاست که جدا زندگی می‌کنند و قصد جدایی دارند. الان نمی‌دانم چه کار باید بکنم. خیلی ناراحت هستم. اعتمادم به ایشان سلب شده چرا که مرا فریب داده و خود را مجرد معرفی کرده است. من به این دلیل راضی به صیغه شدم که بعدها همسر دائم او شوم اما با این وضعیت ممکن است از همسرش جدا نشود. لطفاً مرا راهنمایی کنید؟ چه کار باید بکنم؟

وکیل خانه امن: متأسفم از مشکلی که برای‌تان پیش آمده است. قبل از پاسخ حقوقی به مشکل شما لازم است عرض کنم که به هر حال مردی که با ایشان ازدواج کرده‌اید متاهل است. گرچه شما از این امر مطلع نبودید اما به هر حال باید توجه داشته باشید که دوام رابطه زوجیت شما با ایشان به نظر مناسب نمی‌رسد. بهتر است در این مورد با یک مشاور خانواده صحبت کنید.

اما از لحاظ حقوقی، لازم بود ایشان شما را از تاهل خود باخبر می‌کرد. چون این کار را نکرده است شما را فریب داده و در اثر این فریب توانسته است با شما ازدواج موقت کند. بنابراین می‌توان گفت برای شما حق فسخ عقد موقت ایجاد شده است. بر طبق ماده ۸۲۱۱ قانون مدنی: «هرگاه در یکی از طرفین صفت خاصی شرط شده و بعد از عقد معلوم شود که طرف مذکور فاقد وصف مقصود بود برای طرف مقابل حق فسخ خواهد بود خواه وصف مذکور در عقد تصریح شده یا عقد متبانیاً بر آن واقع شده باشد.» بر اساس این ماده شما می‌توانید عقد موقت را فسخ کنید زیرا که اگر شما می‌دانستید که ایشان متاهل است با ایشان ازدواج نمی‌کردید. همچنین برخی از شعب دادگاه خانواده ادعای عسر و حرج در ازدواج موقت را نیز می‌پذیرند. یعنی چون در وضعیتی قرار گرفته‌اید که برای شما مشقت‌آور است، می‌توانید با رجوع به دادگاه درخواست الزام همسران به بذل مدت را بنمایید. اما بهترین شیوه برای پایان دادن به این ازدواج راضی کردن شوهرتان است. اگر مایلید که جدا بشوید، بهتر است با ایشان صحبت کنید تا ایشان مدت باقی‌مانده را بذل کند. همچنین می‌توانید صبر کنید تا مدت عقد موقت به پایان برسد. دو روش آخر بهتر از اقدام قضایی است.

پرسشگر: فکر نکنم ایشان با جدا شدن‌مان مخالفت کنند. سوال دیگری داشتم. آیا با توجه به قولی که ایشان به من داده و گفته که پس از دو سال ازدواج دائم می‌کند، آیا ایشان مجبور است این کار را بکند؟

وکیل خانه امن: خیر. صحبت‌های بین شما اثرات حقوقی ندارد. یعنی وعده به ازدواج الزام‌آور نیست. بنابراین پس از گذشت مدت ازدواج موقت‌تان ایشان هیچ الزامی به ازدواج دائم با شما نخواهند داشت.